

2 PRIEDAS. Derinimo išvados

2.1 Priedelis. AAA išvada dėl PAV

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius, tel. 8 706 62 008, el.p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „R.A.C.H.E.L. Consulting“
El. p. info@rachel.lt

Į 2019-07-23 prašymą

Adresatams pagal pridedamą sąrašą

ATRANKOS IŠVADA

DĖL ŽŪB „GUOSTAGALIS“ PIENININKYSTĖS KOMPLEKSO PLĖTROS PALINKUVĖS G. 9, GUOSTAGALIO K., PAKRUOJO R. SAV., POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

2019-09- Nr. (30.2)-A4E-

1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius.

ŽŪB „Guostagalys“, Beržų g. 4, Guostagalys, Pakruojo r. sav., tel. 8 686 94136.

2. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas.

UAB „R.A.C.H.E.L. Consulting“. S. Žukausko g. 33-53, Vilnius, tel. +370 655 99931, 8 5 278 9595, el. p. sandra@rachel.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo atlikimo teisinis pagrindas pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 2 dalį, nurodant šio įstatymo 2 priedo punktą (-us).

Poveikio aplinkai vertinimas (toliau – PAV) atliekamas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (toliau – PAV įstatymas) 2 priedo sąrašo 1.1.4 punktu - intensyvus gyvūnų ar paukščių auginimas statiniuose, jeigu vietų jiems laikyti yra: karvėms, buliams – 250 ar daugiau ir 14 punktu - Į Planuojamos ūkinės veiklos (toliau – PŪV), kurios poveikis aplinkai privalo būti vertinamas, rūšių sąrašą ar į Planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, rūšių sąrašą įrašytos planuojamos ūkinės veiklos bet koks keitimas ar išplėtimas, įskaitant esamų statinių rekonstravimą, gamybos proceso ir technologinės įrangos modernizavimą ar keitimą, gamybos būdo, produkcijos kiekio (masto) ar rūšies pakeitimą, naujų technologijų įdiegimą, kai planuojamos ūkinės veiklos keitimas ar išplėtimas gali daryti neigiamą poveikį aplinkai, išskyrus šio įstatymo 1 priedo 10 punkte nurodytus atvejus.

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta.

PŪV – Guostagalio ŽŪB pienininkystės komplekso plėtra. Esama ūkinė veikla vykdoma sklype, esančiame Palinkuvės g. 9, Guostagalio k., Pakruojo r., sav. Pagrindinė žemės naudojimo paskirtis – žemės ūkio paskirties žemė. Žemės sklypo plotas 15,6921 ha. Sklype yra – karvidės, buitinės patalpos, sandėliai, bulidė, veršidė, prieauglio tvartas, 2 skysto mėšlo rezervuarai, silosinė ir mėšlidė.

Po plėtros PŪV bus vykdoma tame pačiame sklype Palinkuvės g. 9, Guostagalio k. ir greta esančiame sklype, kurio unikalus Nr. 4400-2985-9989. Pagrindinė žemės naudojimo paskirtis – žemės ūkio. Žemės sklypo plotas 4.5885 ha. Lagūna projektuojama sklypuose, kurių unikalūs Nr. 4400-0911-5017, 4400-3070-4704 ir 4400-0730-0269. Kompleksas sklypais naudojasi pagal susitarimą/nuomos sutartį.

Projektuojami: fermos Nr. 1 priestatas, fermos Nr. 3 priestatas ir lagūna skystam mėšlui.

PŪV žemės sklypai nesiriboja su rekreacinių, kurortinių, visuomeninės paskirties, pramonės ir sandėliavimo, inžinerinės infrastruktūros teritorijomis.

Artimiausios gyvenamosios paskirties teritorijos – Guostagalio kaimas. Kaimas išsidėstęs šiaurės, šiaurės vakarų kryptimi nuo komplekso teritorijos. Nuo esamų komplekso fermų iki artimiausių gyventojų (Pakruojo r. sav., Guostagalio sen., Guostagalio k., Palinkuvės g. 5, Palinkuvės g. 3, Palinkuvės g. 1) apie 150 m, nuo planuojamų fermų priestatų apie 450 m.

Į normatyvinę 500 m sanitarinės apsaugos zoną patenka šie gyvenamosios paskirties sklypai, esantys adresu:

- Bokšto g. 1 (nuo esamų ir planuojamų statinių nutolęs ~ 450 m);
- Palinkuvės g. 1 (nuo esamų ir planuojamų statinių nutolęs ~ 230 m);
- Palinkuvės g. 2 (nuo esamų ir planuojamų statinių nutolęs ~ 200 m);
- Palinkuvės g. 3 (nuo esamų ir planuojamų statinių nutolęs ~ 180 m);
- Palinkuvės g. 5 (nuo esamų ir planuojamų statinių nutolęs ~ 150 m; sklypas ribojasi su komplekso teritorija);
- Centrinė g. 2 (nuo esamų ir planuojamų statinių nutolęs ~ 450 m);
- Centrinė g. 4 (nuo esamų ir planuojamų statinių nutolęs ~ 480 m);
- Centrinė g. 6 (nuo esamų ir planuojamų statinių nutolęs ~ 500 m);
- Centrinė g. 11 (įrengta parduotuvė) ir 13 (suformuotas vienas sklypas, tačiau suteikti 2 adresai (Centrinė g. 11 ir Centrinė g. 13)). Nuo esamų ir planuojamų statinių nutolęs ~460 m).

Visuomeniniai pastatai nuo planuojamos ūkinės veiklos nutolę:

- Guostagalio kaimo senosios kapinės, esančios adresu Centrinė g. 1 (nuo esamų ir planuojamų statinių nutolusios ~ 290 m);
- Guostagalio seniūnija, Pakruojo rajono savivaldybės Juozo Paukštelio viešosios bibliotekos Guostagalio padalinys, AB Lietuvos pašto Guostagalio padalinys, Linkuvos kultūros centro Guostagalio skyrius, – įsikūrę adresu Centrinė g. 7 (nuo esamų ir planuojamų statinių nutolę ~ 340 m);
- Guostagalio kaimo stadionas (nuo esamų ir planuojamų statinių nutolęs ~ 250 m);
- Skveras prie neveikiančių Guostagalio k. kapinių (nuo esamų ir planuojamų statinių nutolęs ~ 180 m);
- Poilsio vieta prie Bevardžio ežero, esanti Centrinės g., Guostagalio k. (nuo esamų ir planuojamų statinių nutolęs ~ 460 m);
- Lopšelis-darželis, esantis adresu Centrinė g. 9 (uždarytas) (nuo esamų ir planuojamų statinių nutolęs ~ 350 m);

Esamo komplekso teritorijoje nutiesti elektros energijos tiekimo tinklai, stovi transformatorinės.

Pagal „Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio erdvinės struktūros įvairovės ir jos tipų identifikavimo studiją“, planuojama ūkinė veikla patenka į V0H2-d (vizualinę struktūrą formuojantys veiksniai (vertikaloji sąskaida):- V0 neišreikštas vertikaloji sąskaida (lyguminis kraštovaizdis su 1 lygmenų videotopais). Horizontalioji sąskaida – H2 vyraujančių pusiau atvirų didžiąja dalimi apžvelgiamų erdvių kraštovaizdis. Vizualinis dominantiškumas d (kraštovaizdžio erdvinė struktūra neturi išreikštų dominantų). Tai nėra vertingiausios estetiniu požiūriu Lietuvos kraštovaizdžio vizualinės struktūros.

PŪV teritorijoje ir gretimuose žemės sklypuose ar teritorijose nėra saugomų teritorijų, įskaitant Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas. Artimiausia saugoma teritorija Mūšos slėnio botaninis draustinis. Jis nuo planuojamos ūkinės veiklos nutolusi 5 km atstumu pietų kryptimi.

Sklypas, kuriame planuojama statyti fermų priestatus, bei sklypas, kuriame vykdoma veikla nepatenka į pakrančių apsaugos juostas ir vandens telkinio apsaugos zonas. Nuo planuojamų statinių vietos (priestatų) iki Guostagalio tvenkinio yra ~ 750 m, iki ežero „Bevardis“ daugiau kaip ~ 800 m. Esami komplekso pastatai atitinkamai nutolę ~ 500 m nuo Guostagalio tvenkinio, ~ 480 m nuo ežero „Bevardis“.

Žemės sklypuose, kuriuose bus vykdoma PŪV, miškų, natūralių pievų, pelkių ir kitų vertingų biotopų nėra. Artimiausi durpingi pažemėjimai nuo PŪV teritorijos nutolę apie 2,3 km šiaurės rytų kryptimi.

Po plėtos ūkinės veiklos objektai (tvartai, skysto mėšlo rezervuarai) su nekilnojamomis kultūros vertybėmis nesiribos. Artimiausi kultūros paveldo objektai: Akmuo su dubeniu (kodas 13079) nuo tvartų nutolęs apie 740 m, Vėjo malūnas (kodas 22562) nuo tvartų nutolęs apie 700 m. Kiti objektai nuo PŪV nutolę daugiau nei 2 km.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas.

Esamą pienininkystės kompleksą sudaro: 2 melžiamų karvių tvartai, veršidė, užtrūkusių karvių tvartas, 2 prieauglio tvartai, 3 sandėliai, silosinės, 2 skysto mėšlo rezervuarai, tiršto mėšlo aikštelė. Projektuojami du nauji priestatai prie tvartų Nr. 1 ir Nr. 3. Prieauglio tvartas Nr. 11 bei lagūna, skystam mėšlui laikyti.

Šiuo metu ūkyje laikoma 1970 vnt. galvijų, kas sudaro 1544 sąlyginių gyvulių (toliau – SG). Po plėtos ūkyje planuojama laikyti 2470 vnt. galvijų, kas sudarys 1975 SG.

Tvartai nešildomi, vėdinasi natūraliai. Gyvuliai šeriami silosu, šieniniu, kombinuotaisiais pašarais. Girdymui tvartuose yra įrengtos automatinės girdyklos.

Gyvuliai šeriami ūkyje užaugintu žolės bei kukurūzų silosu, šieniu, šiaudais, kombinuotaisiais pašarais. Šienainis ruluose laikomas aikštelėse komplekso teritorijoje, šienas ir šiaudai - daržinėse, kombinuoti pašarai - sandėliuose.

Veršelių tvartai Nr. 12, Nr. 7 ir Nr. 11 bei karvių (prieš veršiavimosi) tvartas Nr. 4.2, kuriame karvės ir veršiuojamos – kreikiami. Ten susidaręs tirštas mėšlas periodiškai išvalomas. Planuojama kad per 6 mėnesius susidarys 2804,4 m³ tiršto mėšlo. Susidaręs mėšlas bus vežamas į 1224 m² dydžio mėšlidę. Esamos mėšlidės plotas 18x68 m. Mėšlas gali būti kraunamas į 2,5-3,0 m aukštį. Tokiu atveju mėšlidėje telpa 3030-3672 m³ mėšlo. Mėšlidės grindys bei šonai betonuoti, todėl tirštam mėšlui bei srutomis patekti į dirvožemį ar gruntinius vandenius nėra galimybės. Prisipildžius mėšlidei mėšlas išvežamas į laukus. Sruotos nuo tiršto mėšlo kaupimo aikštelės surenkamos ir nukreiptos į skysto mėšlo rezervuarus. Laukai tręšiami pagal iš anksto sudarytus ir suderintus laukų tręšimo planus. Tręšimo darbai nevykdomi savaitgaliais ir švenčių dienomis. Mėšlas ir srutos išvežami tvarkinga technika, todėl dirvožemio tarša (važiuojant barstomas mėšlas ar laistomos srutos) minimali.

Skystas mėšlas susidarys melžiamų karvių tvartuose (Nr. 1, Nr. 3, Nr. 4.1). Šiose fermose ekskrementai nuo grindų bus šalinami automatinė mėšlo nustūmimo sistema, arba išskirtiniais atvejais grandikliais ir pateks į tvarto gale esantį surinkimo kanalą. Iš jo perpumpuojamas į 2 skysto mėšlo kaupimo rezervuarus, kurių bendra talpa 13182 m³ ir lagūną, kurios talpa 15984 m³. Planuojama į rezervuarus per 6 mėnesius nukreipti 24680 m³ skysto mėšlo. Skaičiavimuose dėl talpų pakankamumo vertinama: srutų nuo tiršto mėšlo aikštelės kiekis, kritulių nuo mėšlidės kiekis, technologinio vandens kiekis ir skysto mėšlo kiekis. Kai skystojo mėšlo rezervuaras nedengiamas, gali papildomai susidaryti kritulių vanduo. Tuomet į rezervuarus per 6 mėnesius bus nukreipti 27610,92 m³ skysto mėšlo. Atsižvelgus į planuojamą papildomą nuotekų srautą, techninio projekto rengimo metu svarstoma padidinti lagūnos tūrį. Siekiant kuo mažiau įtakoti projektavimo sprendinius, galima lagūnos gylį maksimaliai padidinti iki 5 m, nekeičiant lagūnos ploto (78x58 m), tokiu atveju padidinant jos tūrį iki 19980 m³. Projektuojamos lagūnos sprendiniai bus tikslinami rengiant techninę dokumentaciją.

Skystas ir tirštas mėšlas naudojamas ūkio laukams tręšti. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2011 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. D1-735/3D-700 „Dėl aplinkos ministro ir žemės ūkio ministro 2005 m. liepos 14 d. įsakymo Nr. D1-367/3D-342 „Dėl Aplinkosaugos reikalavimų mėšlui ir srutomis tvarkyti aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ priedu ūkiui reikalingas nemažesnis nei 1243 ha žemės plotas mėšlui skleisti. Mėšlui skleisti ploto pilnai užtenka, nes žemės ūkio bendrovė pagal 2018 m deklaratiją valdo 2384,25 ha.

Fermos veikia ištisą parą be išėginių dienų. Dirba 7 specialistai ir 33 darbuotojai. Po plėtos liks tie patys darbuotojai.

Iš ūkio pagaminta produkcija (pienas) bus išvežama kiekvieną dieną. Į ūkį du kartus per mėnesį atvežami kombinuoti pašarai (po 20 tonų), pieno milteliai, plovikliai, mineraliniai priedai. Ūkio teritorijoje yra įrengta automobilių stovėjimo aikštelė 7 stovėjimo vietų.

Galvijai šeriami mobiliais pašarų dalintuvais, girdomi iš automatinių girdyklų, karvių melžimas vyksta melžimo aikštelėje. Nuo vakuomo sistemos atskirtas pienas persiurbiamas į pagalbinių patalpų bloke, pastatytą vienos paros talpos pieno šaldytuvą, kur pienas atšaldomas iki 4 °C. Pieno paėmimas į pienovežius atliekamas per pieno išdavimo patalpą. Melžyklos ir pieno atšaldymo įrenginiai išdėstyti įrenginių patalpoje. Melžimo metu susidaręs įrenginių patalpoje šilumos perteklius ventiliatoriumi išmetamas į melžyklos patalpą.

Pašarams skirtas silosas gaminamas vasaros pabaigoje/rudenį prie tvartų įrengtoje silosinėje. Masė tranšėje spaudžiama. Tranšėja pripildoma per 1-2 dienas ir nedelsiant sandariai uždengiama polietileno plėvele. Siloso paviršius uždengiamas 40 µk storio plėvele, ant jos klojama 150 µk storio plėvelė. Viršutinis dangalas prispaudžiamas dėvėtomis padangomis. Silosas aplinkoje genda, jame atsiranda pelėsių, todėl atidengus siloso tranšėjos galą, reikia nedelsiant atpjauti, vežti į tvartą ir išdalinti gyvuliams. Siloso tranšėjos galas vėl turi būti sandariai uždengtas.

Ūkyje yra įrengti du vandens gręžiniai. Vanduo naudojamas iš gręžinio Nr. 59793, kuris įrengtas 2015 metais. Antrasis gręžinys (unikalus daikto Nr. 4400-1632-9080) šiuo metu nenaudojamas. Per metus planuojama sunaudoti iki 125971 m³ vandens. Didžioji vandens dalis bus sunaudojama gyvulių girdymui 122580 m³/m ir tik nedidelė jo dalis sunaudojama gamybinėms reikmėms (3211 m³/m) bei darbuotojų buitiniams-fiziologiniams poreikiams (rankų plovimui ir pan.) tenkinti (180 m³/m).

Buitinių nuotekų ūkyje susidarys apie 180 m³/ metus ir bus surenkamos 20 m³ buitinių nuotekų kaupimo rezervuare. Gamybinės nuotekos nuvedamos į skysto mėšlo rezervuarus. Planuojama, kad gamybinių nuotekų susidarys 3211 m³/ metus. Lietaus nuotekos nuo pastatų stogų bus surenkamos savitakine lietaus nuotekų sistema ir nevalytos išleidžiamos į gamtinę aplinką.

Susidarančios buitinės atliekos surenkamos į standartinius buitinių atliekų surinkimo konteinerius su dangčiu. Per mėnesį susidaro 0,1 t buitinių atliekų (1,2 t per metus). Atliekos išvežamos 1 kartą per savaitę pagal sutartį su regiono atliekų tvarkymo centru. Įstatymų nustatyta tvarka atliekos turi būti rūšiuojamos. Kritę gyvuliai 24 val. bėgyje, pagal sutartį, perduodami UAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“, kuri išveža kritusius gyvulius savo transportu.

Įgyvendinus pienininkystės komplekso plėtrą, planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje veiks stacionarūs ir mobilūs aplinkos oro taršos šaltiniai: organizuotas atmosferos taršos šaltinis (a. t. š.) Nr. 001 – katilinės kaminas (dūmtraukis), stacionarūs neorganizuoti atmosferos taršos šaltiniai Nr. 601-607 – esami bei rekonstruojami tvartai, stacionarūs neorganizuoti atmosferos taršos šaltiniai Nr. 608-610 – esami 6100 m³ ir 7082 m³ skysto mėšlo rezervuarai bei projektuojamas lagūnos tipo skysto mėšlo kauptuvas (15984 m³) ir stacionarus neorganizuotas atmosferos taršos šaltinis Nr. 611 – kraikinio mėšlo mėšlidė (3672 m³). Numatoma tarša nuo PŪV 128,38 t/m (įvertinus planuojamas naudoti taršos mažinimo priemonės - 48,34 t/m).

Ūkyje eksploatuojamas 38 kW Adarad Solidmaster SP biokuro katilas, skirtas šilto vandens ruošimui bei buitinių – administracinių patalpų šildymui. Skaičiuojama, kad per metus sudeginama apie 40 m³ malkų (apie 28,5 t). Remiantis įrenginio technine specifikacija, katilui veikiant maksimaliu režimu sudeginama iki 14,5 kg/val. kuro. Deginant kietąjį kurą į aplinkos orą išsiskirs 0,214 t/m anglies monoksido (A), 0,0295 t/m azoto oksidų (A), 0,017 t/m sieros dioksido (A) ir 0,0599 t/m kietųjų dalelių (A). Susidarančių teršalų metiniai ir momentiniai kiekiai apskaičiuoti remiantis „Įvairiose gamybose susidariusių ir išmetamų į atmosferą teršalų įvertinimo metodikų rinkinys“. Leningradas, 1986, metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999-12-13 įsakymu Nr.395 „Dėl apmokestinamų teršalų kiekio nustatymo metodikų asmenims, kurie netvarko privalomosios teršalų išmetimo į aplinką apskaitos“.

Teršalų sklaidos skaičiavimai atlikti naudojant AERMOD View (programinės įrangos versija 9.6.5) matematinį modelį (Lakes Environmental Software, Kanada), kuris yra skirtas pramoninių taršos šaltinių kompleksų išmetamų teršalų pažemio koncentracijoms skaičiuoti. Vadovaujantis Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2008 m. gruodžio 9 d. Nr. AV – 200 įsakymu „Dėl ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui vertinti teršalų sklaidos skaičiavimo modelių pasirinkimo

rekomendacijų patvirtinimo“ LR Aplinkos ministerija AERMOD įvardina kaip vieną iš modelių, kurie gali būti naudojami atliekant strateginį bei išsamų poveikio aplinkai bei sveikatos vertinimus. Aplinkos oro teršalų sklaidos modeliavimo metu nustatytos šios didžiausios aplinkos oro teršalų koncentracijos:

Azoto dioksidas (NO₂). Suskaičiuota didžiausia vidutinė metinė azoto dioksido koncentracija be fono – 1,4 µg/m³ (0,04 ribinės vertės (toliau – RV)), o su fonu – 7,5 µg/m³ (0,22 RV). Didžiausia 1 val. azoto dioksido koncentracija be fono – 15,7 µg/m³ (0,08 RV), su fonu – 47,3 µg/m³ (0,24 RV). Prognozuojama, kad azoto dioksido koncentracija neviršys nustatytos ribinės vertės.

Anglies monoksidas (CO). Suskaičiuota didžiausia vidutinė 8 val. slenkančio vidurkio anglies monoksido koncentracija be fono – 56 µg/m³ (0,01 RV), su fonu – 245 µg/m³ (0,03 ribinės vertės (toliau – RV)). Prognozuojama, kad anglies monoksido koncentracija neviršys nustatytos ribinės vertės.

Kietosios dalelės (KD₁₀). Suskaičiuota didžiausia vidutinė metinė kietųjų dalelių koncentracija be fono – 2,7 µg/m³ (0,07 RV), su fonu – 14,6 µg/m³ (0,03 RV). Didžiausia 24 val. kietųjų dalelių koncentracija be fono – 4,3 µg/m³ (0,09 RV), o su fonu – 15,7 µg/m³ (0,27 RV). Prognozuojama, kad kietųjų dalelių (KD₁₀) koncentracija neviršys nustatytos ribinės vertės.

Kietosios dalelės (KD_{2,5}). Suskaičiuota didžiausia vidutinė metinė kietųjų dalelių koncentracija be fono – 1,6 µg/m³ (0,06 RV), o su fonu – 11,2 µg/m³ (0,35 RV). Prognozuojama, kad kietųjų dalelių (KD_{2,5}) koncentracija neviršys nustatytos ribinės vertės.

Sieros dioksidas (SO₂). Suskaičiuota didžiausia 1 val. sieros dioksido koncentracija be fono – 4,9 µg/m³ (0,01 RV), o su fonu – 7,1 µg/m³ (0,02 RV). Didžiausia 24 val. sieros dioksido koncentracija be fono – 1,9 µg/m³ (0,02 RV), su fonu – 4,1 µg/m³ (0,03 RV). Prognozuojama, kad sieros dioksido koncentracija neviršys nustatytos ribinės vertės.

Lakiųjų organinių junginių (LOJ) (valandos) koncentracija be fono sudaro 12,6 µg/m³ (0,01 RV).

Amoniakas (NH₃). Suskaičiuota didžiausia valandos be fono – koncentracija 188,6 µg/m³ (0,94 RV). Prognozuojama, kad amoniako koncentracija neviršys nustatytą ribinę vertės.

Amoniako kiekio, tręšiant laukus skystu ir kietu mėšlu, į aplinkos orą apskaičiavimai atlikti pagal CORINAIR Tier 2 metodiką. Atlikus skaičiavimus nustatyta, kad tręšiant laukus mėšlu bendras vidutinis išmetamas į aplinkos orą amoniako kiekis siektų ~ 46,781 t/metus (naudojant taršos mažinimo priemonę probiotiką „MicroZyme R“ – 10,4 t/metus).

Skaičiavimo rezultatai rodo, kad įvertinus tvartuose ir skysto mėšlo kaupimo įrenginiuose planuojamus naudoti probiotikus „MicroZym R“, specifinio aplinkos oro teršalo – amoniako (NH₃) maksimali pažemio koncentracija sieks 188,6 µg/m³ ir sudarys 0,94 RV. Suskaičiuota maksimali NH₃ pažemio koncentracija (188,6 µg/m³) fiksuojama šiaurinėje pienininkystės komplekso teritorijos dalyje, artimiausioje kraikinio mėšlo aikštelės (mėšlidės) aplinkoje. Ties sklypo ribomis NH₃ koncentracija ženkliai sumažėja: ties šiaurine sklypų riba svyruoja 50,4-102,6 µg/m³ ribose; ties rytine sklypo riba kinta 29,4-107,2 µg/m³ ribose; ties pietine sklypų riba – 29,4 - 146,8 (146,8 µg/m³ vertė fiksuojama artimiausioje lagūnos tipo kaupuvo) µg/m³ ribose. Ties vakarine sklypo riba, kuri nuo artimiausios gyvenamosios aplinkos nutolusi vos kelių metrų atstumu, suskaičiuota amoniako pažemio koncentracija svyruoja tarp 21,5 ir 67,8 µg/m³. Artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje NH₃ koncentracija dar šiek tiek sumažėja ir siekia 20,5-50,4 µg/m³, t. y. sudaro iki 25,2 % žmonių sveikatos apsaugai nustatytos leistinos ribinės vertės (200 µg/m³).

Kvapo sklaidos skaičiavimai atliekami naudojant „AERMOD View“ matematinio modeliavimo programinę įrangą, versija 9.1.0 (1996-2015 Lakes Environmental Software). Programos galimybės leidžia įvertinti ne tik skirtingų aplinkos oro taršos šaltinių išskiriamų teršalų koncentracijas, bet parinkus atitinkamus parametrus, simuliuoti iš taršos šaltinių išskiriančių kvapų sklaidos scenarijus.

Įvertinus ūkyje planuojamo naudoti probiotiko „MicroZyme R“ efektyvumą, suskaičiuota didžiausia kvapo koncentracija siekia 9,6 OU_E/m³. Suskaičiuota maksimali kvapo koncentracija fiksuojama pienininkystės komplekso teritorijos ribose – artimiausioje kraikinio mėšlo aikštelės (mėšlidės) aplinkoje. Leistinos kvapo koncentracijos ribinės vertės viršijimas prognozuojamas ir prie pietvakarinės sklypo ribos, artimiausioje projektuojamo lagūnos tipo skysto mėšlo kaupuvo aplinkoje. Suskaičiuota kvapo koncentracija skysto mėšlo kaupuvo aplinkos ore sudaro 9,2 OU_E/m³

ir iki 1,2 karto viršija HN 121:2010 nustatytą $8,0 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ ribinę vertę. Kvapų sklaidos žemėlapis rodo, kad leistinos kvapo koncentracijos ribinės vertės viršijimas prognozuojamas iki 55 metrų atstumu pietvakarių kryptimi nuo ŽŪB „Guostagalis“ nuosavybės teise priklausančių sklypo ribų.

Artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje, besiribojančioje su vakarine pienininkystės komplekso sklypo riba, kvapo koncentracija ženkliai sumažėja ir priklausomai nuo pasirinkto atskaitos taško svyruoja vos $0,8 - 2,8 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ ribose bei neviršija HN 121:2010 nustatytos $8,0 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ ribinės vertės.

Norėdamas sumažinti pienininkystės komplekso veiklos metu susidarysiančio amoniako (NH_3) ir kvapų poveikį aplinkai, ūkinės veiklos organizatorius eksploatuojamų skysto mėšlo rezervuarų bei projektuojamos lagūnos tipo kauptuvo (a. t. š. 608-610) paviršius numato dengti ne plonesniu kaip 30 cm storio šiaudų sluoksniu, kuris sumažins aplinkos oro teršalų bei kvapų išsiskyrimą 85 %. Kraikinio mėšlo mėšlidės (a. t. š. 611) paviršių planuojama dengti specialia PVC/LDPE plėvele, kuri ne tik apsaugos gyvulių mėšlą nuo kritulių poveikio, ir sumažins aplinkos oro teršalų bei kvapų išsiskyrimą.

Pagrindiniai triukšmą skleisiantys stacionarūs triukšmo šaltiniai, vertinami triukšmo sklaidos skaičiavimuose, yra: pagal poreikį melžiamų karvių tvarte Nr.1 veikiantys Vostermans B.V. K4D130 ventiliatoriai (14 vnt.), Stallkamp LHP220 22 kW elektriniai varikliai skirti tvartuose susidarysiančioms srutoms perpumpuoti į srutų surinkimo įrenginius (4 vnt.) ir pieno aušinimo agregatai (2 vnt.).

Taip pat triukšmą kelia mobilios transporto priemonės. Įvertinus nepalankiausių aplinkai scenarijų galima teigti, kad į pienininkystės kompleksą vienu metu gali atvažiuoti/išvažiuoti ar teritorijoje manevruoti iki 8 vnt. sunkiasvorių automobilių. Visi darbai organizuojami tik dienos metu (7.00–19.00 val.). Skaičiavimuose priimama, kad autotransportas teritorijoje judės iki 10 km/val. greičiu.

PŪV teritorijoje nustatyta, kad triukšmo lygio viršijimų pagal HN 33:2011 gyvenamosiose aplinkose nebus. Vertinimo metu priimta, kad autotransporto sukeliamas triukšmas (įskaičiuojant su ūkine veikla susijusį transporto srauto padidėjimą) artimiausioje nagrinėjamai ūkinei veiklai gyvenamojoje aplinkoje (esančioje už 130 m šiaurės vakarų kryptimi) svyruoja 52-58 dB(A) ribose ir neviršija didžiausio leidžiamo triukšmo ribinio dydžio (65 dB(A)). Ties gyvenamąja sodyba, nuo pienininkystės komplekso sklypo riba nutolusia per 350 metrų atstumu vakarų kryptimi, triukšmo lygis dienos metu svyruos apie 42 dB(A) ir taip pat neviršys didžiausio leidžiamo triukšmo ribinio dydžio.

6. Priemonės numatomam reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti arba užkirsti jam kelią.

6.1. Atsižvelgiant į pateiktą informaciją apie aplinkos oro teršalų ir kvapų susidarymą turi būti vertinamas papildomų poveikį aplinkai mažinančių priemonių naudojimas.

6.2. Veiklos vykdytojas visais atvejais privalo laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, keičiantis teisiniam reglamentavimui atitinkamai keisti veiklos rodiklius.

6.3. Mėšlo tvarkymas turi būti vykdomas vadovaujantis Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-367/3D-342 „Dėl mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“, reikalavimais.

6.4. Pagal atrankos informaciją, atliekos bus laikomos tam pritaikytuose kontaineriuose ir atiduodamos atliekas tvarkančiai įmonei.

6.5. Rezervuarai, lagūna ir mėšlidė bus dengiami, taip sumažinama tarša į aplinkos orą, bei tarša kvapais.

7. Motyvai, kuriais remtasi priimant atrankos išvadą.

7.1. Atlikus aplinkos oro teršalų sklaidos skaičiavimus programa „AERMOD-View“, apskaičiuota didžiausia aplinkos oro teršalų koncentracija. Bendrovės vykdomos ir PŪV metu sumodeliuotos didžiausios teršalų koncentracijos atmosferos pažemio sluoksnyje, įvertinus foninį užterštumą: anglies monoksido (8 valandų) – $245,9 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (0,03 RV), azoto dioksido (vidutinė metinė) – $7,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (0,22 RV), azoto dioksido (1 val.) – $15,7 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (0,8 RV) kietųjų dalelių (KD_{10}) (paros) – $15,7 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (0,31 RV), KD_{10} (kalendorinių metų) – $14,6 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (0,37 RV), kietųjų dalelių

(KD_{2,5}) (kalendorinių metų) – 11,2 µg/m³ (0,45 RV). Skaičiavimo rezultatai rodo, kad įvertinus tvartuose ir skysto mėšlo kaupimo įrenginiuose planuojamus naudoti probiotikus „MicroZym R“, specifinio aplinkos oro teršalo – amoniako (NH₃) maksimali pažemio koncentracija sieks 188,6 µg/m³ ir sudarys 0,94 RV. Suskaičiuota maksimali NH₃ pažemio koncentracija (188,6 µg/m³) fiksuojama šiaurinėje pienininkystės komplekso teritorijos dalyje, artimiausioje kraikinio mėšlo aikštelės (mėšlidės) aplinkoje. Ties sklypo ribomis NH₃ koncentracija ženkliai sumažėja: ties šiaurine sklypų riba svyruoja 50,4-102,6 µg/m³ ribose; ties rytine sklypo riba kinta 29,4-107,2 µg/m³ ribose; ties pietine sklypų riba – 29,4 - 146,8 (146,8 µg/m³ vertė fiksuojama artimiausioje lagūnos tipo kaupuvo) µg/m³ ribose. Ties vakarine sklypo riba, kuri nuo artimiausios gyvenamosios aplinkos nutolusi vos kelių metrų atstumu, suskaičiuota amoniako pažemio koncentracija svyruoja tarp 21,5 ir 67,8 µg/m³. Artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje NH₃ koncentracija dar šiek tiek sumažėja ir siekia 20,5-50,4 µg/m³, t. y. sudaro iki 25,2 % žmonių sveikatos apsaugai nustatytos leistinos ribinės vertės (200 µg/m³). Atliekant privalomą poveikio aplinkai vertinimą būtų įvertinta oro tarša nenaudojant probiotikų bei moksliniais tyrimais pagrįstų probiotikų naudojimo alternatyvos.

7.2. Įvertinus ūkyje planuojamo naudoti probiotiko „MicroZyme R“ efektyvumą, suskaičiuota didžiausia kvapo koncentracija siekia 9,6 OU_E/m³. Suskaičiuota maksimali kvapo koncentracija fiksuojama pienininkystės komplekso teritorijos ribose – artimiausioje kraikinio mėšlo aikštelės (mėšlidės) aplinkoje. Leistinos kvapo koncentracijos ribinės vertės viršijimas prognozuojamas ir prie pietvakarinės sklypo ribos, artimiausioje projektuojamo lagūnos tipo skysto mėšlo kaupuvo aplinkoje. Suskaičiuota kvapo koncentracija skysto mėšlo kaupuvo aplinkos ore sudaro 9,2 OU_E/m³ ir iki 1,2 karto viršija HN 121:2010 nustatytą 8,0 OU_E/m³ ribinę vertę. Kvapų sklaidos žemėlapis rodo, kad leistinos kvapo koncentracijos ribinės vertės viršijimas prognozuojamas iki 55 metrų atstumu pietvakarių kryptimi nuo ŽŪB „Guostagalys“ nuosavybės teise priklausančių sklypų ribų. Artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje, besiribojančioje su vakarine pienininkystės komplekso sklypo riba, kvapo koncentracija ženkliai sumažėja ir priklausomai nuo pasirinkto atskaitos taško svyruoja vos 0,8 –2,8 OU_E/m³ ribose bei neviršija HN 121:2010 nustatytos 8,0 OU_E/m³ ribinės vertės. Atlikus privalomą poveikio aplinkai vertinimą bus suplanuotos ir įvertintos kvapų mažinimo priemonės.

7.3. Amoniako kiekio, tręšiant laukus skystu ir kietu mėšlu, į aplinkos orą apskaičiavimais atlikti pagal CORINAIR Tier 2 metodiką. Atlikus skaičiavimus nustatyta, kad tręšiant laukus mėšlu bendras vidutinis išmetamas į aplinkos orą amoniako kiekis siektų ~ 46,781 t/metus (naudojant taršos mažinimo priemonę probiotiką „MicroZyme R“ – 10,4 t/metus). Atliekant privalomą poveikio aplinkai vertinimą būtų moksliniais tyrimais pagrįstas probiotiko „MicroZym R“ naudojimo efektyvumas.

7.4. PŪV – pienininkystės komplekso plėtra, 25 % padidinant šiuo metu ūkyje laikomų galvijų skaičių. Ūkyje laikoma 1970 vnt. galvijų, kas sudaro 1544 sąlyginių gyvulių (toliau – SG). Po plėtros ūkyje planuojama laikyti 2470 vnt. galvijų, kas sudarys 1975 SG. Į normatyvinę 500 m sanitarinės apsaugos zoną patenka apie 40 žemės ūkio paskirties sklypų, 8-10 gyvenamosios paskirties sklypai, 6 visuomeninės paskirties teritorijos. Atliekant privalomą poveikio aplinkai vertinimą būtų suteikta didesnė galimybė visuomenei pateikti pasiūlymus ir pastabas dėl PŪV plėtros poveikio gyvenamajai aplinkai.

7.5. Poveikio aplinkai vertinimo procedūrų metu būtų sudarytos didesnės galimybės suinteresuotai visuomenei teikti pastabas ir pasiūlymus dėl planuojamos ūkinės veiklos, juo labiau, kad į normatyvinę 500 m sanitarinės apsaugos zoną patenka gyvenamosios paskirties sklypai, visuomeninės paskirties pastatai ir kitos teritorijos, kurios yra svarbios visuomenei.

7.6. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Šiaulių departamentas pagal PAV įstatymo 6 str. 5 d. 1 p., atsakingas už planuojamos ūkinės veiklos veiksmų, darančių įtaką visuomenės sveikatai, galimo poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, 2019 m. rugpjūčio 1 d. raštu Nr. (6-22 14.3.5 E)2-37525 „Dėl Aplinkos apsaugos agentūros 2019 m. liepos 25 d. pranešimo dėl poveikio aplinkai vertinimo atrankos“ pateikė išvadą, kad PŪV poveikio aplinkai vertinimas privalomas.

7.7. Šiaulių priešgaisrinė gelbėjimo valdyba pagal PAV įstatymo 6 str. 5 d. 3 p., atsakinga už planuojamos ūkinės veiklos vykdymo metu galimų įvykių, ekstremaliųjų įvykių, ekstremaliųjų situacijų, numatomų priemonių joms išvengti ar sušvelninti ir padariniams likviduoti, pasiūlymų informacijai atrankai, pagal kurią priimama ši atrankos išvada, bei pasiūlymų, kad planuojamai ūkinei veiklai reikalinga atlikti poveikio aplinkai vertinimą nepateikė.

7.8. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Šiaulių skyrius pagal PAV įstatymo 6 str. 5 d. 2 p., atsakingas už galimą planuojamos ūkinės veiklos poveikį nekilnojamajam kultūros paveldui, pasiūlymų informacijai atrankai, pagal kurią priimama ši atrankos išvada, bei pasiūlymų, kad planuojamai ūkinei veiklai reikalinga atlikti poveikio aplinkai vertinimą nepateikė.

7.9. Pakruojo rajono savivaldybės administracija pagal PAV įstatymo 6 str. 5 d. 5 p., atsakinga dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ir šios veiklos galimo poveikio aplinkai, atsižvelgdama į patvirtintų ir galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendinius bei galimybes pagal teisės aktų reikalavimus juos keisti ir į pagal įstatymus vykdomo savivaldybės aplinkos stebėsenos (monitoringo) duomenis, pasiūlymų informacijai atrankai, pagal kurią priimama ši atrankos išvada, bei pasiūlymų, kad planuojamai ūkinei veiklai reikalinga atlikti poveikio aplinkai vertinimą nepateikė.

7.10. Agentūra, pasibaigus pasiūlymų teikimo terminui dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, pastabų ir pasiūlymų iš suinteresuotos visuomenės negavo.

8. Priimta atrankos išvada.

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir priemones, numatomas reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 7 dalimi priimama atrankos išvada: pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją planuojamai ūkinei veiklai – Pienininkystės komplekso plėtra Palinkuvės g. 9, Guostagalio k., Pakruojo r. sav., poveikio aplinkai vertinimas privalomas.

9. Atrankos išvados apskundimo tvarka.

Šį sprendimą Jūs turite teisę apskusti Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius) Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo jo paskelbimo arba įteikimo dienos.

Direktoriaus įgaliotas direktoriaus pavaduotojas

Vytautas Krušinskas

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS 2019 - 09 - RAŠTO NR. (30.2)-A4 (e)-
ADRESATŲ SĄRAŠAS**

Pakruojo rajono savivaldybės administracijai

El. p. savivaldybe@pakruojis.lt

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Šiaulių departamentui

El. p. [siauliai@nvsc.lt](mailto:šiauliai@nvsc.lt)

Šiaulių priešgaisrinei gelbėjimo valdybai

El. p. [siauliai.pgv@vpgt.lt](mailto:šiauliai.pgv@vpgt.lt)

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Šiaulių skyriui

El. p. [siauliai@kpd.lt](mailto:šiauliai@kpd.lt)

Žiniai

Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos

El. p. info@aad.am.lt

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Aplinkos apsaugos agentūra, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Papildyta Atrankos išvada Guostagalis pienininkystės komplekso plėtra (po 2019-08-28)
Dokumento registracijos data ir numeris	2019-09-26 Nr. (30.2)-A4E-4514
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0, GEDOC
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	VYTAUTAS KRUŠINSKAS, Direktorius pavaduotojas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2019-09-26 07:23:01
Parašo formatas	Trumpalaikis skaitmeninis parašas, kuriame taip pat saugoma sertifikato informacija
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A
Sertifikato galiojimo laikas	2018-05-02 - 2021-05-01
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Danguolė Petravičienė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2019-09-26 08:51:31
Parašo formatas	Trumpalaikis skaitmeninis parašas, kuriame taip pat saugoma sertifikato informacija
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	Dokumentų valdymo sistema VDVIS
Sertifikato galiojimo laikas	2017-12-09 - 2022-12-09
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elektroninė dokumentų valdymo sistema VDVIS, versija v. 3.04.02
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	El. dokumentas atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Vienas ar daugiau elektroninių parašų negalioja. Tikrinimo data: 2019-09-26 09:21:29
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2019-09-26 atspausdino Diana Kuzabavičienė
Paieškos nuoroda	